

Kapt res. Hannu Wirola Suinulassa 31.1.2019

Sydämellisesti tervetuloa!

101 vuotta sitten maanpäällinen helvetti asettui sanan mukaisesti tuon viereisen Markkulan talon pihamaalle. On kuitenkin äärimmäisen hienoa, että tapahtumien traagisuudesta, monista oppilaitosten ja ammattiyhteisöjen muutoksista huolimatta Suinulan uhrien muisto elää opiskelija polvelta toiselle. Kiitos siitä teille. Periaatteessa nytkin voisi olla 100-vuotismuistaminen, alkoihan perinne 1919. Ja vasta 1933 lähtien juuri tällä paikalla, kun tuo muistomerkki valmistui.

101 vuotta sitten yleistilanne oli yhtä myllerrystä. I maailmansota ei ollut vielä ohi. Venäjä oli vallankumouksen pyörteissä. Vain muutama päivä Suinulaa aikaisemmin sosialidemokraattinen kansanvaltuuskunta - siis punaiset - olivat aloittaneet aseellisen vallankumouksen – eli kapinan laillista yhteiskuntajärjestystä vastaan. Samaan aikaan valkoisen Suomen tuolloin vielä vähäiset joukot olivat aloittaneet venäläisten varuskuntien riisumisen aseista Pohjanmaalla.

Punaiset valtasivat nopeasti eteläisimmän Suomen, etenkin sen suurimmat kaupungit, Tampere mukaan lukien. Suojeluskuntalaiset päättivät paeta kaupungista ja pyrkiä valkoiseen Suomeen. Illalla 30.1. lähdettiin kaupungista pieninä ryhminä. Matkalla Suinulaan tehtiin joitakin amatöörimäisiä ”sotatoimia”, joiden merkitys oli lähinnä paon ilmitulo. Tampereen punakaartin jäljittäjät pääsivätkin nopeasti selville suojeluskuntalaisten olinpaikasta, siis tuosta Markkulasta. Syntyi piiritystilanne ja lyhyt, noin tunnin tulitaistelu, joka päättyi 112 suojeluskuntalaisen antautumiseen. Suojeluskunnan ja punakaartin välillä tehtiin kirjallinen sopimus, jossa henki taattiin kotiin palaaville. Kuitenkin paikalle tullut venäläisten tukema turkulaispunakaartilaisten joukko alkoi sopimuksesta piittaamatta silmittömän tulituksen ja riehunnan pistimillä ja miekoilla. Tässä verilöylyssä kuoli 14 suojeluskuntalaista. Yksi oli haavoittunut kuollettavasti jo tulitaistelussa ja lisäksi vielä kaksi muutoin Markkulan tapahtumien yhteydessä, yhteensä siis 17. Haavoittuneita oli 26 ja vangiksi jäi n. 50. Kuusi miestä oli ollut jo piirityksen alkaessa partioimassa

Markkulan ulkopuolella, kymmenkunta oli päässyt pakenemaan jo tulitaistelun aikana ja puolisentoista kymmentä pääsi pakoon verilöylystä.

Suinulan merkitys oli valitettavasti paljon suurempi kuin pelkkä paikallinen kahakka. Sodan pääjoukkojen keskinäiset taistelut eivät olleet vielä kunnolla edes alkaneet, kun jo tällainen joukkoteloitus tapahtui. Tieto joukkosurmasta sai jopa kansainvälisiä mittasuhteita – tuomittiin Ruotsin, Englannin ja Italian konsulien toimesta. Punaisten kannalta tapahtuma ei tiennyt hyvää edes vallankumouksensa etenemiselle. Paljastihan se, että kurittomat joukot eivät olleet alkuunkaan johtajiensa komennossa. Ja vielä pahempaa seurasi. Suinula kostettiin moninkertaisesti.

Olemmekohan kuitenkin jääneet aivan liiaksi piehtaroimaan vuoden 1918 tragedioissa. Pitäisiköhän enemmän katsoa tuon kiirastulijakson lopputulosta. Olisikohan tuolloin valettu perusta sille, miksi olemme selviytyneet itsenäisten kansakuntien joukossa ja olemme tänä päivänä melkein pä millä tahansa mittarilla maailman kärkikansojen joukossa. Asioilla tapaa aina olla vähintäänkin kaksi puolta. Unohtamatta sodan ja jälkiselvittelyjen kärsimyksiä, olisikin vähintään yhtä tärkeitä tuoda esille, mitä lopulta saavutettiin. Voitettiin kansallinen itsemääräämisoikeus – vapaus ja myös demokratia voitti, samoin oikeusvaltioperiaate, laajat yksilönvapaudet mielipiteen ilmaisusta vapaaseen matkustamiseen. Suuri osa maailman väestöä on kaikista näistä paitsi.

Koulujen merkitys on toimia myös siltana perinnön siirtymisessä sukupolvelta toiselle. Vuosi sitten 100-vuotisjuhlavuonna Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijat laskivat peruskoululaisten sitomat pikkuseppeleet jokaiselle Teknillisen opiston surmatulle. Patsasvartiossammekin oli entisiä Teku:n oppilaita. Hieno kunnianosoitus!